

ezután az Alsótiizparton keresztül eljutna a Tisza-pályaudvarra, ahonnan a vasútvonalak keresztezése nélkül vonulna Alsótanya felé. Az első állomás Szentmihálytelek, a második Kunhalom, amely a vasút elágazási pontja. A vonal déli szárnya a nagyszéksői iskola, Központ, Kiszor, Város-tanya érintésével Átokházán, az északi szárny pedig Sárkány-hegy, Domaszék, Lengyel-kápolna, Záhány-iskola érintésével a Pálffy Ferenc-féle tanyával végződne. A tanyai lakosság igényeinek és a vasútforgalom növelésének céljából a vasút nemcsak a jelzett állomásoknál állna meg, hanem minden olyan utkeresztelésnél, ahol összegyűlnek a bányások. A vasútépítés sorrendje — Szesztay László véleménye szerint — akkor lenne a leghelyesebb, ha először a várostól a Központig terjedő szakaszt építenék fel.

Dr. Debay Gyula azt javasolja, hogy az első szakasz felépítése után az északi szárnyat építtesse fel a város, mert ezen a tanyarészen lényegesen sűrűbb a lakosság. Indítványát elfogadta a bizottság.

Ezután ismét a polgármesterhelyettes szólalt fel. Kijelenti, hogy az építést az építési engedély elnyerése előtt nem lehet megkezdeni, ezért az engedély megnyerése a legsürgősebb feladat. Utal a közgyűlésnek arra a határozatára, amely-

lyel elrendelte 3060 hold legelőterület kihasznosítását és a tanyai vasút költségeinek fedezetére szolgáló hasznosítását, még pedig úgy, hogy az árverést már 1925. év tavaszán kellene megtartani. Mivel a tavaszi árveréseken soha nem alakulnak ki olyan kedvező bérék, mint ősszel, amikor a gazdák már betakarították terméskel és így pénzüket van bőven, javasolja, hogy az árverést halasszák el egy félévesztendővel. A bizottság ezt a javaslatot is elfogadta.

A polgármester szólalt fel ezután. Elmondta, hogy az építendő vasút mentén levő örökföldek tulajdonosai a vasút révén jelentékeny földértéknövekedéshöz jutnak, méltányos tehát, ha a város szabályrendeletileg bizonyos hozzájárulást kíván tőlük. Ezt a hozzájárulást a vasútépítéshez kisajátítandó földek váltságából le lehet majd számítani. A bizottság elvileg kimondta, hogy a vasútvonal mentén elterülő örökföldek kétkilométeres zónán belül és az állomások körül elterülő örökföldek tulajdonosai öt kilométeren belül tartoznak a távolság növekedésének arányában csökkenő hozzájárulással.

A polgármester ezután beárta a vasúti bizottság első ülését. A bizottság határozatait a tanács valószínűleg már a januári közgyűlésen előterjeszti.

Pálffy Dániel akciója.

A szegedi közélet egyik értékes, de hosszú ideje visszavonultan élő tagjától kaptuk a következő sorokat:

Pálffy Dániel újévi „riadója” még mindig foglalkoztatja nem a helyi, hanem a fővárosi sajtóorgánumokat. Ezt visszaszámolhatjuk tekintem, mert hiszen a szegedi, vagy pedig a Szegedről kiindult, de országos jelentőségűnek szánt mozgalmakat, a helyi viszonyok teljes ismeretében, elsősorban az itteni sajtónak kellene megvilágítani, méltatni, esetleg kellő értékre leszállítani. A Szeged hasábjain megjelent egyetlen cikk kivételével lapjaink elfelejtették ezt a kötelességet teljesíteni, amiért kénytelen vagyok ez ügyben szót kérni.

A dolog politikai körülményeit tartom megvilágítandóknak. Az a kérdés, hogy Pálffy Dániel riadójára Szeged, illetőleg az ország iparosságának mekkora tábora változtatást, pártállást, politikai véleményt. Ha ezt eldöntöttük, ítéletet mondunk a „nagyjelentőségű mozgalom” kiinduló pontjának szánt újévi beszéd felett. Magam nem vagyok iparos, de azon kevesek közé tartozom, akik teljes négy évtizeden át éltek benne a közéletben. Számtalanszor adódott alkalmam tapasztalni, hogy az olyan érdekviseletek tagjait, mint az IPOSz, a Pálffy újévi riadójánál harsányabban szóló riadókkal sem lehet pártokból ki- és pártokba bevezényelni. Az ilyesmi egy esetben sikerülhet, de akkor is csak esetleg. Ha annak, aki a riadót megfújja, nemcsak az iparosság, hanem az ország egész közvéleménye, sőt a kormány előtt is, általánosan elismert, nagy politikai és közgazdasági súlya van. De az ilyen vezér százszor meggondolja, míg hasonló lépésre szánja el magát. Pálffy Dániel elkövette azt a kezdőknek is megbocsáthatatlan hibát, hogy nagyjelentőségűnek szánt lépését meg nem gondolta, hanem az IPOSz vezetőségével sem beszélt meg. Ennek az eredménye, hogy az IPOSz a riadóra egy olyan nyilatkozattal reagált, amelyben elnökének nemcsak mostani, hanem a közelmúltban követett politikai magatartásával is szembeszáll. Mulasztást követnének el, ha nem írhatnám ide ezt a nyilatkozatot szó szerint:

— Az IPOSz elnökségének és igazgatóságának tagjai meglepetéssel értesültek Pálffy Dániel kormánytanácsosnak, az IPOSz elnökének Szegeden elmondott újévi beszédéről. Beszédében tett kijelentéseiről ezzel szemben szükségesnek tartották, hogy egy rögtönzött értekezleten megállapítsák:

1. hogy amikor Pálffy Dániel az IPOSz jövőbeni politikai elhatározását megállapította, csak saját személyét illetően nyilatkozhatott, minthogy ilyen nyilatkozattételhez az IPOSz elnökségétől nem kért és nem is kapott felhatalmazást;

2. megállapítják, hogy az IPOSz-nek és vezetőségének semmi szüksége, hogy az egységes pártból kilépjen, minthogy abban a pártban sohasem volt benn. Az IPOSz vezető-

ségének tagjai mindannyian az Országos Iparospárthoz tartoznak.

Aki ezt a nyilatkozatot megszóvegezte, politikailag sokkal iskolázottabb, mint Pálffy Dániel. Hogy többet ne mondjak, nem arról beszélek, hogy az egész iparosság, esetleg csak a köréje csoportosult valamennyi iparos tartozik az Országos Iparospárthoz, hanem szerényen és politikai súlyának okos mérlegelésével csak az IPOSz vezetőségi tagjainak politikai pártállásáról írok. Így valahogy kellett volna cselekedni Pálffynak is. De így? Derék ember, jó hazafi, kiváló pajtás, akit ezekért az erényeiért város-szeretők sokan becsülnék. Mégis meg kell mondanom, hogy a politikai vezér szerepére nincs hivatottsága, akinek riadójára még saját egyesületének vezetőségi tagjai sem változtattak pártállást és akinek szerintem semmi más célja nem volt, mint megfenyegetni a kormányt az ellenzékbe vonulással, számítva arra, hogy leplezelnék hirt „hadállásából” kiverekedhet a — kézműveskamrárt, szemben a kormány nagyon helyes reformtervével.

E hozzánk érkező levél tartalmát érdekesen egészítik ki azok az értesüléseink, amelyeket az újévi beszéd következtében támadt utóhullámokról szereztünk. Ezek szerint a felsővárosi iparoskör az elmúlt napokban beadvánnyal vadult a szegedi iparélettel, hogy most vasárnap tartanak nagygyűlést, amelyen az aktuális kérdéseken kívül a legjelentősebb pont lett volna az ellenzékbevonulás publikálása és megokolása. Egyesek erre a gyűlésre már minden előkészületet megtettek. Az ipartestület vezetősége azonban nem hívta össze a nagygyűlést. Az ipartestület szűkebb vezetőségéhez közel álló magas állásban levő tisztviselő így okolta meg a gyűlés egybe nem hívását:

— Az iparosság aktuális kérdéseiről való tárgyalás nem olyan sürgős, hogy már vasárnap gyűlésezni kellene ebben az ügyben. A gyűlést pedig a mostani legutolsó napok politikai helyzete miatt sem tartjuk szükségesnek.

Az ipartestület szűkebb vezetőségéhez tartozó informátorunk még ezt is mondotta:

— Ráértünk gyűlést egybehívni. Van erre még elég idő. Majd ha elfelejtődnek ezek a politikai hullámok...

Az újévi beszéd, úgy látszik, még Szegeden is elenyészik minden nyom nélkül. Legfőképpen Pálffy Dániel vonul ellenzékbe.

Telmányi-Filharmonikus

Tisza-szálló. Jegyek Harmoniánál.

hangverseny
január 13.

Harisnyafejelés,

harisnyakötés, szemszedés legolcsóbban, legjobban és leggyorsabban készűl Stefánia kötőde, Batthyány-utca 2. Kass mögött.

HIREK

1/9. Péntek. Róm. kat. és protestáns Julián vt. f. Gőr. kat. Istv. fő. Nap kel 7 óra 46 perckor, nyugszik 4 óra 28 perckor.

Időprognózis: Változékony, tulnyomóan száraz idő, éjjeli fagyokkal.

Somogyi-könyvtár nyitva d. e. 10—1-ig, d. u. 4—7-ig. Múzeum nyitva d. e. 10—1-ig.

Egyetemi könyvtár (központi egyetem I. emelet) nyitva délelőtt 8-tól 1-ig és délután 3-tól 8 óráig.

A színházi előadás este fél 8 órakor kezdődik.

Szegeden a gyógyszerárak közül szolgálatot tartanak: Gerle Jenő Klauzál-tér 3 (telefon 359), Gergely Jenő Kossuth Lajos-sugárút 31 (telefon 62), dr. Löbl Imre Gizella-tér 5 (telefon 819), Moldvány Lajos Ujszeged (telefon 846), Nyilassy Ágoston Szilléri-sugárút 11.

— Ajánlások a Kisfaludy-Társaságba. A Kisfaludy-Társaság még decemberi ülésén úgy határozott, hogy az üresedésben lévő három rendes tagsági hely közül kettő lesz a februáriusi közülésen betölthető és pedig egy költői és egy írói hely. A januáriusi elseljen lejárt határidőig három ajánlás érkezett be a titkárhoz, melyek a januáriusi ülésen bemutatva, mint formailag a szabályoknak megfelelőek, elfogadtattak. A költői helyre két ajánlás történt: Szathmáry Istvánt, az ismert nevű lírikust, Pekár Gyula, Bartók József és Némethy Géza v. tagok ajánlották, — Zilahy Lajost pedig, a „Süt a nap” című vígjáték népszerű szerzőjét, Herczeg Ferenc és Bánffy Miklós gróf rendes tagok. A választás erre a helyre e közt a két jelölt közt fog történni. — Az írói helyre csak egy jelölt van: Horánszky Lajos, a „Bacsányi János és kora” című mű szerzője, kit Barzevichy Albert és Szász Károly rendes tagok ajánltak. — A választás februárius 3-án lesz.

— Eltemették Purjesz Lajost. Budapestről jelentik: Ma délelőtt tízenként órákor temették el általános részvét mellett a rákoskeresztúri új temetőben Purjesz Lajost, a Világ hirtelen elhunyt főszerkesztőjét. A temetésen a politikai, művészeti, közgazdasági világ számos kiválósága jelent meg. Ott voltak: Bárczy István, Vázsonyi Vilmos, Ugron Gábor, Beniczky Ödön volt miniszterek; Pakots József, Rupert Rezső, Bugyi Antal, Rassay Károly, Hegymegi Kiss Pál, Vanczák János, Kékhly Anna, Benedek János, Drózd Győző, Fábian Béla nemzetgyűlési képviselők, Zboray Miklós, Bródy Ernő, Fényes László volt országgyűlési képviselők, Salusinszky Imre, Kóbor Tamás, Márkus Miksa, Lenkey Gusztáv szerkesztők, Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója, Sümei Vilmos, Hábár Mihály, az Ujságíró-Egyesület elnöke, Strauss Adolf, Krausz Simonné, Pázmándy Dénes, dr. Salusinszky Gyula, Sebestyén Arnold, Könyi Hugó, Molnár Ferenc, Soltész Adolf, Szász Zoltán, Szegő Elemér, Pásztor Árpád, Badó Mór, Vámbéry Rusztem, Hüvös László, Miklós Jenő, Tabajdy volt ezredes, Csörgő Hugó, Basch Árpád, Czigány Dezső festőművész, Péter Jenő, Odry Árpád, Rátkai Márton és sokan az író- és művészvilágból. Tizenkét órákor a halottasteremben megkezdődött a gyászszertartás Lazarus főként vezetésével, az Operaház énekkara gyászdalokat adott elő, majd Hevesi Simon búcsúztatta el a fiatalon meghalt Purjesz Lajost. Ezután Felek Gyula felelős szerkesztő állt a rengeteg koszorúval fedett koporsó mellé s a Világ szerkesztősége és kiadóhivatala nevében mondott utolsó Istenhozzádó főszerkesztőjének. Az Ujságíró-Egyesület nevében Márkus Miksa búcsúzott Purjesz Lajostól. A demokratikus ellenzék és a Kossuth párt nevében Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő mondott búcsúztatót. Búcsúzott Purjesz Lajostól, aki a legjobb szívű, de egyben a legbátrabb ember volt, az üdözötték és a szenvedők védője, akinek csak egy jelszava volt: mindent a hazáért. Vanczák János a szociáldemokrata párt és a Népszava szerkesztőségének gyászt tolmácsolta. Purjesz Lajos a mi halottunk is — mondotta —, mert életében és küzdelmeiben a szegények jóbarátja volt. Az Operaház énekkarának gyászindulója közben ezután Purjesz Lajos érckoporsóját vállukra emelték a Világ munkatársai. A zsidó hitközség disztrihelyet ajánlott föl az elhunyt főszerkesztőnek, közvetlenül a magyar irodalom és újságírás két nagy halottja: Bródy Sándor és Bródy Miksa között.